
Megújuló Hadtudomány

Tisztelt Olvasók!

Az idei esztendőben jelentős mérföldkőhöz érkezett a Magyar Hadtudományi Társaság és annak folyóirata, a *Hadtudomány*. A Társaság 30 évvel ezelőtt, a rendszerváltást követően, 1990-ben jött létre, azzal a céllal, hogy a hadtudomány fejlődését, a katonai biztonság problémáinak tudományos vizsgálatát, a tudományos eredmények gyakorlatba való átültetését, valamint a hadtudománnyal és a kapcsolódó tudományterületekkel foglalkozó szakemberek összefogását szolgálja. A Társaság vezetése a kezdetektől kiemelten fontosnak tartotta, hogy a szervezetben folyó munkát megismertesse a nyilvánossággal, ezért egy saját, negyedévente nyomtatásban megjelenő tudományos folyóirat megindítása mellett döntött. Ennek megfelelően 1991 szeptemberében megjelent a *Hadtudomány* első száma, amelyet a szerkesztőbizottság elnöke, Simon Sándor altábornagy ezekkel a sorokkal indított útjára: „Őszintén szeretnénk, ha folyóiratunk elismert fóruma lenne a magyar tudományos életnek, a hadtudomány kérdéseivel foglalkozó kutatóknak, szakembereknek és az olvasóknak egyaránt.

Folyóiratunk hozzá kíván járulni a magyar hadtudomány további fejlesztéséhez, a biztonságpolitika és honvédelmi politika alakításához. A hadtudomány különböző területein a lehetőségeinek megfelelően segíteni kívánja a tudományos gondolkodás fejlődését, a honvédelem állami feladatainak teljesítését.”

Az eltelt évtizedekre visszatekintve elmondhatjuk, hogy az alapítói célok teljesültek. A folyóirat főszerkesztőinek (Molnár Istvánnak, Horváth Istvánnak, Bertalan Györgynek) és közreműködőinek köszönhetően a tudományos szemle profilja kialakult, átfogta a hadtudomány és a katonai műszaki tudományok ágait, rovatrendje jól reprezentálta a Társaság szakosztályainak tevékenységét. Nem véletlen, hogy a periodika hamar népszerű lett az MHTT tagjai körében és elfogadott fórumává vált a tudománynak. A Magyar Hadtudományi Társaság, a tagság tudományos kutatási eredményeit publikáló *Hadtudomány* meghatározó szerepet játszott abban, hogy 1994-ben

az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztályán belül újjáalakult az 1883-ban létrehozott önálló Hadtudományi Bizottság, s ezzel a hadtudomány ismét elfoglalta helyét az Akadémia által elismert tudományágak között. A *Hadtudomány* ez idáig megjelent 29 évfolyamának lapjain több mint 1200 tanulmány és közel 70 könyvismertetés, recenzió látott napvilágot, amihez társul még 2008 óta az elektronikus számokban közölt mintegy 230 írás. A folyóirat tudományos beágyazottságát és elismertségét jelzi, hogy e hatalmas teljesítményből a Magyar Tudományos Művek Tárában 877 közlemény szerepel, és a Magyar Tudományos Akadémia Hadtudományi Bizottsága és Állam- és Jogtudományi Bizottsága egyaránt a legmagasabb, „A” kategóriába sorolta. A lap színvonalát ismerte el az MTA azzal is, hogy 2013-tól a *Hadtudomány* az MHTT és az MTA Hadtudományi Bizottsága közös tudományos orgánusaként jelenik meg.

A harmincadik évfolyamba lépő *Hadtudomány* tehát jól szerkesztett, színvonalas és a hazai tudományos fórumokon nagyra becsült folyóirat. A közelmúltban megújult szerkesztőbizottság legfontosabb feladata a folyamatosság biztosítása, az értékek továbbvitele, a szerzői, közreműködői kör bővítése és a katonai (Honvédelmi Minisztérium, Magyar Honvédség Parancsnoksága) kutatóintézetekkel, az MH Modernizációs Intézettel, valamint egyes civil kutatóhelyekkel, kutatókkal, szervezetekkel való szorosabb szakmai és személyi kapcsolatok kialakítása.

A tudományos folyóiratokkal szemben a hazai és nemzetközi fórumokon az utóbbi években megfogalmazott egyre szigorúbb követelmények és előírások, valamint az MTA által 2016-ban elfogadott új tudományági nomenklatúra mindazonáltal változtatásokat is szükségessé tesznek. A régi, a maga idején jól bevált rovatrendet hozzá kellett igazítani a tudomány változó rendszeréhez, amely munkát a *Hadtudomány* szerkesztőbizottsága elvégezte. Ennek eredményét a Tisztelt Olvasók már e jubileumi évfolyam első számában is láthatják. A nemzetközi láthatóság, a nemzetközi jelenlét erősítése és hosszabb távú célkitűzésként az indexálhatóság, a SCOPUS nemzetközi citációs adattárba való bekerülés érdekében több tartalmi és formai változtatást kell végrehajtani a nyomtatott lapszámban éppúgy, mint a folyóirat weboldalán. Ezek közül a legfontosabb az angol nyelvű tanulmányok megjelenésének a lehetővé tétele az elektronikus lapszámban.

A Társaság és a folyóirat alapítása óta nemcsak a tudomány, de a nemzetközi környezet is óriásit változott. Magyarország tagja lett az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének és az Európai Uniónak. Az elmúlt évtizedekben új típusú veszélyek és fenyegetések jelentek meg, amelyek a hadviselésre is hatással voltak (aszimmetrikus és hibrid hadviselés). Új kihívásokkal (jelenleg éppen a koronavírus okozta válsághelyzettel)

kell szembenéznie a közös és a nemzeti védelempolitikának, az egyes országok haderőinek, így a Magyar Honvédségnek is. A katonai együttműködés, válságkezelés, békeműveletek mellett napjainkban Európa-szerte, így hazánkban is egyre nagyobb hangsúly esik a haderőfejlesztésre, a haditechnikai modernizációra, valamint az ország védelmi képességének javításában való részvételre. Tanúi vagyunk, hogy a honvédség békeidőbeli szerepe változóban van, a kormányzat és a társadalom szemében fölértékelődik.

A mai bizonytalan és veszélyes világban megnőtt a stratégiai gondolkodás szerepe, reneszánszát éli a katonai erő alkalmazása a nemzetközi politikában, megkerülhetetlenné vált az átfogó megközelítés elmélete és gyakorlata. Mindez komoly felelősséget és új feladatokat ró a *Hadtudomány* című folyóiratra. Ezért tisztelettel arra kérjük a Társaság tagjait, a hadtudomány kutatóit, a honvédelem ügyét magukénak valló, abban részt vállaló hivatásos és civil szerzőket, hogy aktívan vegyenek részt a fenti kérdések tudományos feldolgozásában, s publikációikkal, szakértői munkával továbbra is segítsék folyóiratunk tudományos színvonalának fenntartását, a nemzetközi térbe történő kilépést!

Egyúttal megköszönjük Tisztelt Olvasóink kitüntető támogatását és figyelmét – amelyet a jövőben sem nélkülözhetünk!

Budapest, 2020. március 30.

Szenes Zoltán
az MHTT elnöke

Padányi József
MTA HB elnöke

Hausner Gábor
főszerkesztő